

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quis piscationis effectus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83011)

feratur, sed inter se unus cum a patre Dei filium diceretur. si
Deo non credimus, cui credemus? Idem Ambrosius retia
Apostolorum describit. Quae sunt autem Apostolorum,
retia laxari iubentur retia, nisi verborum complexiones, &
quasi quidam orationis sinus, & disputationum recessus, qui
eos, quos coprimunt, non amittant? Et bene Apostoli a instru-
mentis piscandi retia sunt, quae non captos perimunt, sed
referunt. Et de profundo ad lumen extrahunt, & studuan-
tes de infernis ad superna perducunt. Est & aliud Apostoli-
cum piscandi genus, quo genere solum Petrum piscari Domi-
nus iubei dicens, Mitte hamum, & cum piscem qui primus as-
tenderit tolle. Insigne documentum sine Deo omnes
coehatus esse irritos, Dei virtute & iussu nihil non
effici posse. Docebat se eum esse quem Prophete mul-
tos piscatores missuram dixerunt, vt Terrullian. li. 4.
contra Marcionem c. 9. De tot generibus operum quid vtiq;
et piscaturam respexit, vt ab illa in Apostolos sumeret Simo-
nem, & filium Zebedaei: Non enim simplex factum videri potest,
de quo argumentum processurum erat, dicens Petro tripodanti
de copiosa in dagine piscium. Ne time, ab hinc enim homines
eris capiens. Hoc enim dicto intellectum illi suggererat ad im-
pleta prophetia, se eum esse, qui per Hieremiam pronuntiatur:
Ego ego mirram piscatores multos, & piscabuntur illos,
hominis scilicet. Deniq; relicto nauicula sequitur sunt eum,
insequuntur diligenti, qui cooperat facere, quod dixerat. Aliud
est & significans de nauicula iactum colligo ad legere, habiturus
piscium quandoq; nauiculae Marcionem. Praefiximus
quidem aduersus antiheis nihil proficere proposito Marcio-
nis, quam patet diuersitatem Legi Euangelii, vt & hanc a
re aduersus ipsam, deniq; predicatam in re promissione noua
legis & noui Testamenti. Xalozuz Beza
demonstrat vertit, laxate nullo modo ait, vt spondere Graeco
in abulo. Id sane non credo, cum etiam lexica Calui-
miana, ad a exponant laxo. Est enim xaloz & aqua,
laxate est expansa proiicere, vericulum enim erat, vt
illud perant.

VERSUS 5. 6.

Et respondens Simon, dixit illi: Praeceptor per totam noctem laborantes, nihil cepimus: in verbo autem tuo laxabo rete. Et cum hoc fecissent, concluderunt piscium multitudinem copiosam, rumpebatur autem rete eorum.

QUESTIO I.

Quis piscationis effectus?

Postquam iactum fecit iubente Domino Petrus, contra non modo expectationem, sed naturam etiam conclusa est ingens copia piscium. Quia iactus erat fidei, non humanae industriae. Laborantes, inquit, in nocte. Beza, cum nos fatigauerimus. Sed non primo labor est & deinde ex labore defatigatio. Non igitur corrigendus noster interpret, cum significatione prima, ppriamq; usus sit. Nox piscationi est amicior, quam dies, calidis praesertim regionibus, itaq; quamuis noctis labor irritus fuit, fiduciam tamen in Christum proficitur, & retia iactat.
§. 2. Quaedam exemplaria habent in sua alia dicitur prior vera. Esti autem legamus bñsala, non tamen principem aliquem, sed quem Hebraei vocant magistrum & doctorem intelligere oportet. Sic etiam Syrus loquitur. Quaedam dicitur alia plurali numero dicitur. Est vero rete, vt pleriq; quod vericulum appellant, quod late expanditur, nam alio non
Adami Conzen in Euang. Tom. II.

potuisset tanta multitudo colligi, vt pene mergerentur. Sunt igitur haec admiranda. Post noctis labores, alieno tempore, tantam copiam piscium capi, rumpi rete. Rumpuntur retia, inquit Ambrosius, piscis non labitur.

VERSUS 7. 8. 9. 10.

Et annuerunt sociis, qui erant in alia naui, vt venirent & adiuuarent eos. Et venerunt & impleuerunt ambas nauiculas, ita vt pene mergerentur. Quod cum videret Simon Petrus, proccidit ad genua Iesu, dicens: Exi a me, qui homo pecc. &c.

QUESTIO I.

Quae feltem iactum consecuta?

§. 1. Stupor eos aduocatus circumdedit, admiratio & cum horrore, & de se circumdedit, sine causa Beza vertit occupat. Stupor ille effecit, vt minus considerarent, quanto suo emolumento eum retinere apud se possent. Dei n. praesentiam infirmiter horrebant. Peccator quidem medico egebat, exire a. Christum iuber, quod se eius praesentia putaret indignum. Eade mente qua cetero Matt. 8. 9. se iudicabat indignum, sub cuius rectum intaret. Non igitur verba sunt Dominum auertantis, aut fallidientis, & eorum qui dicebant Iob 21. recede a nobis, sed sua peccata agnoscentis, & a iustam maiestatem admirantis. Syrus paraphrasticè vertit. Petro a te vt discedas.

Dei praesentia terrore incurrit.

§. 2. Sociis annuunt, longius enim aberant, quam vt verba vocantium audirent: qua quidem in re non modo historiae veritas, sed etiam mysterium est spectandum; Nam & illi mox ad Apostolatam vocati sunt nec hoc praetereundum in hac vniuersitate Ecclesiae Petro tribus principatum, ceteros esse adiutores.

§. 3. Haec tamen in felicitate iactus est periculum, Ideo, vt ait S. Ambrosius: suspecta. Multitudo enim Ecclesiae in haereses variis in partibus degenerauit, vt notauit idem Ambr. Vnde tanta pericula, vt propè interitum esse videatur. Itaq; nauiculae mergebantur, aut pene mergebantur. Variant enim Latina & Graeca exemplaria, quaedam habent & pene, alia non habent. Syrus constanter habet איהן דקריבן איהן איהן decari-ban hani, vt propè essent.

Multitudo grauitur Ecclesiae.

§. 4. Non modo esse bono animo iuber, sed etiam fore vt homines capiat, praedicat, qua figura officium illius sociorumq; ostendit. Syrus eris piscatoris homines איהן ביהן filios hominum, & addit איהן ad vitas, seu, ad viuificandum. Piscibus enim captura exitio, homini salutis futura erat. Eris capiens & non langueris eris capiens, quod Erasmus torquet contra eos, qui Turcas occidunt, quos mortuos, quam viuos malunt. Imo pecunias illorum querrunt. Auaritiam & crudelitatem nostrorum in Turcas non probamus, quamuis enim crudelissimas hostis sit, non tamen crudelitas crudelitate pensanda est. Erasmus tamen haereses damnatus est, quod bellum sicitum neget.

VERSUS 12. & sequentes.

Et factum est cum esset in vna ciuitatum, & ecce vir plenus lepra, & videns Iesum, & proccidens in faciem, rogauit eum, dicens: Domine, si vis, potes me mundare. Et extendens manum tetigit eum, dicens: Volo, &c.